

HOLD ET DYR - NÆRKONTAKT GIVER VIDEN

3

Der er mange kilder til viden om dyr, men nærkontakt, håndtering og direkte observation giver nogle særlige muligheder for at få erfaringer og opdage nyt. Her gælder det om at være god til at bruge sansesystemet og iagttagelsesevner.

Nærkontakt med levende dyr giver både sansoplevelser og mulighed for nye indsigter. Eleverne skal sammenligne forskellige måder at studere dyr på og forskellige kilder til viden.

Når de sammenligner fotos af dyr (illustrationsmodeller) med det virkelige dyr og de oplysninger, de kan få ved håndtering, handler det også om modellens styrker og begrænsninger.

Målet med aktiviteten er dels, at eleverne øver sig i at sætte ord på deres iagttagelser og dels, at de får positive oplevelser med nærkontakt med dyr og måske overvinder en utryghed eller afsky. Samtidig får de en forståelse for, at man skal være forsigtig, men at en bille godt kan tåle, at man tager den op og lader den løbe på hånden, mens andre smådyr er mere sarte – dvs. eleverne får en fortrolighed med og respekt for dyrene og lærer at behandle dem forsigtigt og uden at gøre skade.

Lav aktiviteten med almindelige smådyr som snegle, orme, insekter og lignende. Er der tvivl om håndtering, er det en god idé at nøjes med at studere dyrene tæt på i stedet for at tage dem op.

SÅDAN ARBEJDER I MED AKTIVITETEN I NATUREN

Tag med eleverne ud i naturen et sted, hvor I kan finde smådyr. I kan også have forberedt fælder dagen før, som I kan tjekke.

Lav først aktiviteten samlet, så eleverne ser et eksempel på forsigtig håndtering, og alle er med på observationsøvelsen. De skal ikke sige, hvad de ved eller tror ("det er en mariehøne" eller "den spiser bladlus"), men udelukkende observere.

Lad eleverne selv nærstudere de dyr, som I har fundet. Sæt tid på øvelsen, og afslut med at sætte alle dyrene fri. Saml op på erfaringer, oplevelser og opdagelser. Kan de forskellige observationer supplere hinanden?

Flere muligheder:

Brug fotos og observationer til at lave tegninger af dyrene, og tal om tegningen som en model, hvor tegneren har valgt at vise noget bestemt. Hvilke fordele har en tegning frem for et foto? Hvordan vises størrelse?

Materialer

- Beholder til midlertidig opbevaring af dyr - (fx fotobakker)
- Evt. udstyr til at indsamle og studere dyrene, insektsugere, luppe o.l.
- Evt. printede aktivitetsark, papir og blyanter
- Mobiler til fotos af dyrene

HER ER SELVE AKTIVITETEN

Kom tæt på levende dyr i naturen

I skal forsigtigt undersøge levende dyr. Det kan være smådyr som insekter, snegle, orme eller andre dyr, som er indsamlet i en bakke/bøtte.

I skal både tage billeder af dyrene og undersøge dem helt tæt på – fx ved at holde eller røre dyret. Brug god tid på at se nærmere på dyrene og læg mærke til alle detaljer.

Pas godt på dyrene, og sæt dem hurtigt fri igen det samme sted, når I har undersøgt dem.

I har løst opgaven, når I har taget et billede og svaret på spørgsmålene for mindst ét levende dyr. Hvis I kan nå det, kan I undersøge flere dyr.

Beskriv dyret på afstand

Observer og beskriv

Se på dyret på afstand, mens det er i bakken/ bøtten.

Hjælp hinanden med at beskrive, hvordan det ser ud.

Notér alt, hvad I kan se: Hvilke dele består det af? Antal ben?

Form, farve, størrelse? Er der noget særligt ved dyret? Er noget småt, stort eller specielt ved dyret?

Tag et eller flere billeder af dyret

Undersøg / praktisk arbejde

Undersøg dyret nærmere på to forskellige måder:

- Ved at se på jeres billeder
- Ved forsigtigt at holde dyret/se det helt tæt på

Sammenlign, hvad I kan finde ud af om dyret ved de to metoder.

Hvad er fordelene ved at se på et billede?

Hvad er fordelene ved at holde dyret?

Er der noget, der er lettere at se på billedet? Er der noget ekstra, man kan opdage? Er der noget, billedet ikke viser? Er det nødvendigt med flere billeder? Af hvad?

Er der noget ekstra, man kan opdage ved at holde dyret?

Er der noget, I kan føle eller lugte ved dyret?

Hvad med størrelse, vægt, overflade eller måden dyret bevæger sig på?

Er der noget, der overrasker jer ved dyret?

Er der noget, der undrer jer ved dyret?

Ekstra opgaver:

Lav en tegning af dyret ud fra, hvad I har observeret og undersøgt.

**Dine
naturoplevelser**

Hold et dyr

Prøvede du at holde/røre ved et dyr?

Hvordan var det?

Har du prøvet at røre ved den slags dyr før?

Har du prøvet at røre ved andre dyr? Hvilke?

Har du et godt råd til andre om at holde/røre ved dyr? En god teknik?

**?
Tænk over**

Er der nogle dyr, man ikke bør tage op og holde?
Hvorfor?

Hvad skal man tænke over, når man holder et dyr?

Er det vigtigt, at børn prøver at holde forskellige dyr? Hvorfor?

**Forestil
dig**

Nævn et dyr, du kun kender fra et foto, men aldrig har set i virkeligheden.

Kan du forestille dig at se det levende?

Hvordan vil det føles at stå ved siden af dyret og måske røre ved det?

Hvilke andre dyr kunne du tænke dig at se helt tæt på i naturen?

